Выходить у Львовѣ що дня (кромъ недѣль и гр. кат. твятъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 4 улиця св. Антонього.

Письма приймають ся лишь франкованѝ.

Рекламаціи неопечатанѝ вôльнѝ ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 63. Вторникъ 19 (31) Марта 1891. Рôкъ I.

Переглядъ политичный.

По всѣ часы бували люде, котрымъ привиджувалось, що безъ вôйны на свѣтѣ обôйти ся може. Послѣдными часами збирали ся навѣть конґресы, на котрыхъ апостолы вѣчного мира радили надъ способами, котрыми можна бы спинити взаимне мордованье ся народôвъ и страшне кровопролитье на вôйнахъ. На тыхъ конґресахъ подавано проектъ складаня ôдъ часу до часу полюбовного загального для Европы суду, котрый бы розсуджувавъ такѝ споры, якѝ теперь розсуджуе мечь та олово. Чи то можливе, щобы вôйны не було николи? Хиба годѣ допустити се, бувають бо такѝ неразъ труднѝ обставины межи державами, що лише вôйна зъ всѣми своими страшными наслѣдками. розтяти може намотаный узелъ незгоды.

Гадка химерна о вѣчнôмъ мирѣ начинае однакъ ставати дѣломъ, чого проявъ новый маемо, въ що но заключенôмъ договорѣ межи Републикою швайцарскою а Сполучеными Станами Америки. Швайцарія пôддала Америцѣ проектъ, щобы по вѣкъ всѣ споры межи нею а Спол. Ст. розсуджувавъ полюбовный судъ, щобы межи тыми народами до вôйны нѣколи не могло дôйти, и щобы ся угода була затверджена парляментами обохъ державъ, и увôйшла до ихъ конституціи. Президентъ Сполученыхъ Станôвъ Гарисонъ, зъ поквапомъ принявъ сесю пропозицію и вже конґресови державному предложивъ ôдповѣдный проектъ, додавши до него замѣтку, що кожда держава може прилучити ся до сего звязку.

Помыслови тому годѣ ôдмовити благородности, але кто на нею пристане? Хиба така Швайцарія ôдтята ôдъ моря, що тымъ лекше еѣ приходить, бо она хиба зô Сполучеными Станами нѣ мѣритись, нѣ сваритись не потребуе. Державы же приморскѝ, сильнѝ, маючѝ такъ просторонни интересы, котрѝ неразъ зъ интересами другихъ такихъ же державъ могуть станути навпакъ, вôйны зарѣкатись не могуть. А справы народôвъ самыхъ не стають неразъ въ противности до змагань другихъ народностей? Що ту поможе якій будь судъ? Теперь що правда доходить до того, що нѣ народы, нѣ державы въ вôйнѣ любоватись не могуть, що вôйна то гибель такъ и для побѣдителя якъ и для побѣдженого; однакъ на той послѣдный аргументъ треба державамъ бути готовими, хотяй дипльомація умѣе вже теперь полагоджувати спорнѝ справы и безъ того аргументу.

Комисія кольонизаційна, на котру числивъ всегда такъ много Бисмаркъ завела надѣѣ всѣхъ приклонниковъ германизаціи. Отъ що пише о дальшôмъ направленю комисіи тои *Ortles Ztg.* „Дальше переведенье кольонизаціи въ Великôмъ Княжествѣ Познаньскôмъ и въ Прусахъ западныхъ мае пôдлягчи цѣлковитôй змѣнѣ. *Головне дотеперѣшне становище политичне* мае бути покинене за то мае взяти верхъ интересъ господарскій. Покидуючи дотеперѣшну цѣль политичну, заявлено тымъ самымъ що ôдъ теперь буде комисія куповати не лишень грунта ôдъ властителѣвъ Полякôвъ, но що буде ся закупувати загаломъ бôльшѝ посѣлости.“ Мѣсце презеса комисіи до теперь еще не обсаджене. Правдоподôбно займе сей урядъ теперѣшный заступникъ презеса гр. Виттенбубъ. Имснованье однакъ въ кождôмъ случаю наступить по зреорганизованю комисіи.

Праса россійска пôдносить послѣдными часами яко потѣшаючу для Россіи прояву се, що успособленье людности польской змѣнило ся и людность та, завдяки дотеперѣшнôй системѣ правительства, годить ся зъ истнуючимъ становъ рѣчи. Цѣлкомъ що иншого пишуть *Московскѝ вѣдомости.* Ось слова того дневника: Если полска аристокрація входить въ зносины зъ высшими урядниками россійской администраціи, то робить се лишень зъ примусу и выхованя. Для тои самои причины ôдвиджуе она балѣ генералъ-губернатора, а навѣть представленя россійскихъ артистовъ. Россіяне не думають певно, що Вавшавяне въ днѣ царскѝ освѣчують и хоругвами прибирають домы зъ власнои охоты! Цѣлкомъ нѣ! Дѣе ся то або по указу, або що обминути того не можь або зъ выхованя. Въ Варшавѣ не ма жадного житя россійского. Есть тамъ лишень юрба россійскихъ урядниковъ и войсковыхъ, но тотѝ мусять стосувати ся до житя польского.

О Россіянахъ Поляки не хочуть нѣчого знати, и то не лишень въ Варшавѣ, но всюда и во всѣхъ земляхъ польскихъ. Замыкають они передъ Россіянами дверѣ, хотяй тѝ безустанно пукають. Поляки гордять мовою россійскою, хотяй бы для того, що та мова есть знаменемъ почітичного деспотизму и насилія на народнôсть польску. Такъ само не гордятъ народомъ россійскимъ, но лишень урядниками россійскими и всѣми представителями россійской политики“.

Московскѝ Вѣдомости не ошибли ся. Ôдносины Полякôвъ до Россіянъ суть найзимнѣйшѝ, хотяй Россіяне дѣйстно старають ся навѣть пôдхлѣбствомъ и уляглостію стопити тѝ леды неуфности. А такъ само якъ интелигенція, такъ и людъ простый не позбувъ ся давнои ненависти до Россіянъ. Не диво, кôлькадесятъ лѣтъ часу мало до затертя тыхъ насилій, якихъ допустила ся Россія въ Польщѣ.

Исторія Церкви рускои.

Передне слово.

За важку працю взяли ся мы, пôднявшись написаня исторіи Церкви рускои. И дѣйстно важка се праця, бо перша на тôмъ поли. До теперь не знайшовъ ся еще никто мѣжь Русинами, ктобы пôднявъ ся написаня такъ важного дѣла на рускôмъ языцѣ.

Въ исторіяхъ Руси, котрыхъ маемо кôлька, не кладено на исторію Церкви найменшого натиску, або въ мѣсцяхъ, въ котрыхъ исторія Церкви вяже ся зъ исторіею Руси, перебивае ся така тенденційнôсть, таке перекрученье правды и ошибочне представленье рѣчи, що народъ нашъ и понятія не мае о справахъ своеи Церкви, о еи подѣяхъ, о сумныхъ и яснѣйшихъ хвиляхъ, якѝ она переходила. Застерѣгаемо ся, що не маемо тутъ на гадцѣ послѣднои исторіи, выданои Просвѣтою, хотяй и въ нѣй справы Церкви католицкои и такъ зовимои православнои, идентификують ся и пôдводять пôдъ одну рубрику, руска Церковь, батькôвъ вѣра.

А вжежь святымъ се обовязкомъ поучити нашъ народъ, *яка була вѣра его батькôвъ* дѣдôвъ и прадѣвôвъ выказати, що вѣру тоту принявъ ôнъ зъ источика чистого правдивого, и що хвилѣ, въ котрыхъ ôнъ ôдступивъ ôнъ вѣры тои и попавъ въ сѣть блуду, були лишь короткими хвилями забутя. Задача та припала намъ и тому беремо на себе тяжкій сей трудъ, добачуючи въ его сповненю сотнѝ користи для народа нашого. Недавнымъ часомъ печатали мы въ *Народнои Часописи* довшу розвѣдку „Фотій и схизма Восточна“. Занятье зъ якимъ народъ прійнявъ сесю працю, и численнѝ домаганя ся о приспѣшенье печатаня цѣлои исторіи Церкви рускои, приспѣшило працю сесю, котру зъ числомъ тымъ зачинаемо печатати. Перше однакъ всего мусимо доконче поставити застереженье. Не пишему тутъ науковои розправы, бо маемо на увазѣ не интелигенцю руску, а именно для селяньства нашого. Длятого стараньемъ нашимъ буде бути якъ найстислѣйшими, но при тôмъ яснѝ и выразнѝ подавати погляды на цѣлу справу. Перше всего руководити буде нами *безвзглядна правда* жаднои недобачить въ працѣ тôй никто тенденціи особистои, правду хочемо выяснити, а щасливѝ есьмо, що правда по нашôй сторонѣ и въ еи оборонѣ мы выступаемо. Застеречи ся мусимо такожь, що назвы тои „Церковь руска“ не належить брати въ повнôмъ значѣню, но яко щось ôдрубного. Церковь есть лишень одна, Христова правдива св. католицка Церковь, пôдъ Церквою рускою належить уважати нерозлучну часть Церкви правдивои зъ Римомъ полученои.

Понеже праця сеся продовжить ся, для того подѣлимо еѣ на кôлька частей, надѣемо ся однакъ що при малыхъ перервахъ мѣжь одною частею а другою, зможемо до кôнця року цѣлу працю передати пôдъ осудъ читателѣвъ.

Чи слабыми силами нашими зможемо осягнути то, щосьмо замѣрили, того запоручити не можемо. Всежь таки, за нами промовляе то, що мы першѝ приняли ся за цѣль, котра заохотою повинна бути для другихъ, щобы не пощадили совѣстного труду надъ запущеною сею нивою литературы нашои.

(Слѣдуе ôддѣлъ I. части I.)

Справы краєви̂.

Анкета въ справѣ соймового внесеня ôдносячого ся до опѣки надъ рôльництвомъ, лѣсництвомъ и промысломъ рôльничимъ.

Соймъ на засѣданю зъ дня 29 падолиста 1890 р., вымѣривъ цѣлый рядъ резолюцій до правительства, въ справѣ бôльшои печаливости надъ рôльництвомъ лѣсництвомъ и рôльничимъ промысломъ, а то въ наслѣдокъ внесеня посла Вл. Козловского, и посла М. Розенштока въ справѣ выхлопотаня свобôдного експорту галицкого быдла на нѣмецкі торги. Для выповненя даного собѣ Соймомъ препорученя, щобы намагавъ жаданя въ згаданыхъ разолюціяхъ, по зôбраню мнѣній свѣдущихъ специялистôвъ, перевести черезъ ôдповѣдній представленя до Правительства, краєвый Выдѣлъ, на день 9 цвѣтня с. р. спрошує анкету. Въ складъ тои анкеты увôйдуть п. п. Дръ. Тадей Пѣлятъ, Дръ. Волод. Козловскій, Дръ. Мавриц. Розенштокъ, Дръ. Юлій Лео, Дирек. Людвикъ Вержбицкій, Августъ Шеленбергъ, послы п. Давидъ Абрагамовичь, Станиславъ Щепановскій, Тадей Рутовскій и Влод. Стушкевичь. Зъ Выдѣлу краєвого въ складъ тои анкеты увôйде членъ Тадей Романовичь.

Членамъ анкеты роздано слѣдуючій квестіонарь, що до:

а) збôжевои продукціи,

б) що до выробôвъ мучистыхъ,

в) що до продукціи быдла и выробôвъ быдлячихъ,

г) що до продукціи спиритусу,

д) що до условинъ лѣсного господарства.

Для всѣхъ тыхъ позицій, зъ малыми змѣнами для кождои, згаданый квестіонарь обôймає такі пытаня:

1. Якъ представляють ся въ теперѣшну хвилю ôдносины вывозовй, за границю вышше наведеныхъ продуктôвъ, въ австрійскôй Державѣ?

2. Яку участь має въ тôмъ вывозѣ надмѣненыхъ продуктôвъ Галичина, и якій напрямъ за границю прибераѣ сей галицкій експортъ.

3. Яку участь має Галичина въ завоженю згадаными продуктами внутрѣшныхъ торговиць австрійскихъ, и які то ти̂ головни̂ торговицѣ.

4. Яку участь въ тôмъ достарчуваню згаданыхъ продуктôвъ на мѣсця збыту въ Австріи має заграниця а яку Угорщина?

5. Ôдносьно до стану рѣчи теперѣшного, ствердженого ôдповѣдями на повысшій пытаня — яки̂ змѣны були-бы пожадани̂ въ мытовôмъ напрямѣ, для улекшеня вывозу за границю, а такожь для захованя внутрѣшныхъ торговиць въ Австріи передъ всѣмъ для своєи продукціи.

Що до быдля и продуктôвъ быдляныхъ приходять ще пытаня

6. Яки̂ запорядкованя въ краю могли-бы пôдмогчи узысканю ôдчиненя захôдной границѣ для вывозу быдля.

7. Въ якій спосôбъ на дорозѣ або межинародныхъ договорôвъ, або на дорозѣ ôдпору давъ-бы ся забезпечити нашъ вывôзъ быдла ôдъ несподѣваныхъ запирань границь, зъ огляду упозорованои ветеринарійно полиційнои потребы.

Дальше квестіонарь слѣдуючими пытаннями обôймає всѣ инши̂ предметы краєвои продукціи не обняті выражеными:

1) Яки̂ инши̂ продукты крôмъ поименованыхъ мають ще значенье для Галичины, такъ въ торговлѣ вывозовôй, якъ ввозовôй, именно зъ поза границѣ Державы, що було-бы пожадане близше огляненье ôдносинъ збыту тыхъ продуктôвъ, вразъ зъ поясненьемъ змѣнъ, яки̂ бы були потребни̂ въ будучности.

2. Чи и якихъ змѣнъ треба-бы домагати ся при торговельныхъ трактатахъ для улекшеня промислови краєвому:

а) конкуренцію зъ чужимъ промысломъ;

б) вывôзку за границю;

в) спроваджене потребныхъ сырыхъ матеріялôвъ и пôвфабрикантôвъ.

3. Чи зъ погасненьемъ обовязуючихъ ще мытовыхъ и торговыхъ договорôвъ порадно бы было убѣгати ся за тарифовыми укладами зъ сусѣдными державами, чи престати на становиско найбôльше упривилейованои державы.

4. Чи булобы пожадане созданье звязку средно-европейскихъ державъ, котрый удержуючи надальше цловй лѣнїи межи ними, ôдграничувавъ ихъ спôльною лѣнією ôдъ заморскихъ и всхôдно европейскихъ державъ.

Дописи.

Зъ Села.

Въ одномôмъ зъ послѣднихъ чиселъ, подавъ котрыйсь зъ Вашихъ дописователѣвъ двѣ рады, а радше пересторогы, газдамъ и газдынямъ нашимъ. Йдучи слѣдомъ почтенного дописователя, хотѣла-бы я пôднести також одну гадку, надъ котрою требабы глубше застановити ся, божь якъ гадаю, сповненье єи принесло бы чимало хôсна селяньству нашому.

Рѣчь звѣстна, кôлько то клопоту мають газдынѣ наши̂ пôдчасъ робôтъ въ поли зъ дѣточками. Дитину годѣ лишити саму въ дома, бо звычайно якъ дитина, въ хатѣ ся не удержить, вылетить на двôръ, а о припадокъ не трудно. Замкнути въ хатѣ, єще гôрше, все нарушить, всюда загляне, горня стовче, сѣрку вынайде и т. д. А до того хрань Боже огню ратовати нѣкому. Зле брати и на поле, спека, дитина ся може нудить, плаче зъ горяча, опôсля слабує. Безвыхôдна дорога! А прецѣнь єсть на се рада. На Мазурахъ, а и въ другихъ краяхъ, мають громады т. з. охоронки або притуловиска для дѣтей малолѣтныхъ, де пôдъ окомъ монахинь зôстають они цѣлый день, де учать ся вже зъ малку молитвы и першихъ початкôвъ звычайнои науки. Для родичей надзвычайна зъ ôдси користь, они спокôйни̂, що дѣтямъ ихъ, пôдчасъ ихъ неприсутности, не лишень ничого злого не стане ся, но що пôдъ окомъ совѣстныхъ опѣкунокъ, вже зъ малку привыкнуть они до порядку и уникнуть зôпсутя, котрому пôдлягають дѣти вже въ наймолодшôмъ вѣку, єсли нема надъ ними бачнои и совѣстнои опѣки. У насъ довести до того годѣ, божь не маємо тôлько монахинь, що мають латинники, впрочѣмъ села наши̂ убоги̂, и не можуть стягнути ся на фондъ для удержаня такои охоронки. Въ Угорщинѣ Дума державна приняла теперь дуже добрый въ тôй мѣрѣ проєктъ. Въ кождôмъ селѣ будуть тамъ таки̂ охоронки, на удержанье котрыхъ буде давати бôльшу часть правительство, меншу же сама громада.

Зъ часомъ може оно и у насъ до того прійти, но закимъ прійде, єсть спосôбъ далеко простѣйшій и лекшій, не сполученый зъ коштами великими, а могучій завести ся въ кождôй, хотяйбы найбѣднѣйшôй громадѣ. Въ селѣ бо кождôмъ знайде ся невѣста старша, поважна, богобоязлива, досвѣдчена и розумна, котрôй бы можна повѣрити сесю справу. До хаты невѣсты такои приводили бы родичѣ каждого рана дѣти тоти̂, котри̂ еще не ходять до школы, тамъ пôдъ окомъ єи позоставалибы они цѣлый день, тамъ бавилибы ся, тамъ учили молитвы, котрои наши̂ газдынѣ нераз дуже пôзно учать дѣтей своихъ.

Коштъ бувъ бы дуже малый, божь дитина така не много потребує ѣсти, кожда газдыня принеслабы що рана, чи муки, чи кашѣ, чи пшона трошки, крôмъ того зложили бы ся всѣ на невеличке вынадгородженье невѣсты, занимаючои ся дѣтьми. Знаю села, де практика така водить ся ôдъ лѣтъ вже многихъ и громадяне не можуть ся нахвалити такого помыслу. Спокôйни̂, байдужни̂ о дѣти, йдуть на цѣлый день въ поле, знаючи, що дѣти ихъ

Слово Боже — основа свободы.

Розглянувшись по всѣхъ закутахъ широкого свѣта, не разъ приходить на умъ се важке пытанье: Чи колись, бодай въ далекôй будучности, станутъ люде менше слѣпыми та нещастными на сей землѣ? Чи — середъ темноты и беззаконія, зъ котрыхъ плыве вся наша нужда, середъ вражои и погубительнои сварнѣ, чоловѣкъ, зступаючій до могилы, не дождавшись ôтраднѣйшои долѣ, для котрои цѣлый вѣкъ трудивъ ся: чи такій чоловѣкъ бодай при смерти буде мôгъ мати надѣю на щаслившу будучнôсть? А той, що ступивши першимъ крокомъ на дорогу житя, кине ся зъ цѣлимъ жаромъ до працѣ, чи має право сподѣватись, що єго трудъ для блага чоловѣчества не змарнѣє, але перше чи пôзнѣйше зацвите въ просвѣтѣ и мирѣ на загальный хосенъ наступаючихъ поколѣнь?..

Пôсля моєи думки, якъ не густа темрява неправды покрывaє умы, якъ не надмѣрни̂ терпѣнія наши̂ и безсиліе нашихъ соучастниковъ, середъ тои однакъ мраки являють ся ôдъ часу до часу чимъ разъ частѣйши̂ и яснѣйши̂ проявы, напоминаючи̂ о тôмъ, що ôтраднѣйши̂ для чоловѣчества часы не далеки̂.

Мы певно не дожіємо тои блаженнои поры, коли запанує на земли ладъ, спокôй, свобода та згода межи народами, не побачимо зачатя царства справедливости и братства народôвъ. Однакъ вже и нынѣ наши̂ душѣ могуть черпати потѣху, ôдвагу, свѣтло та жаръ, въ тôй дотеперѣшнôй одробынѣ духового поступу, и въ тôмъ що-разъ яснѣйшôмъ розумѣню великихъ правъ исторіи, пôсля котрыхъ Провѣдѣніє веде чоловѣчество до правды и щастя.

Пôзнанье тыхъ правъ, кождому доступне, кто має добру волю, кого страсти не слѣпять и упередженя не морочать.

Ти̂ права доконче пôзнати и на нихъ оперти всю дѣятельнôсть мусить той, кто хоче, щобы єго трудъ не згинувъ для поступу и не змарнѣвъ на безцѣлевыхъ змаганяхъ.

Що то за право? Кто єго не знає, а властиво: кто єго не запôзнає та не допче?

Оно єсть всюды, въ нашôмъ умѣ, въ Євангелю, оно глубоко записане въ нашихъ серцяхъ. Оно не розпадає ся на многи̂ параграфы, а просто и зрозумѣло начеркує обовязки такъ поодинокихъ людей, якъ и всѣхъ народôвъ землѣ. *Аще хочете да творять вамъ человицы и вы имъ творите* (Маѳ VII 12), Отъ и все! Цѣле историчне право вразъ зъ моральнымъ! Спершу выдає ся оно дуже просте, но коли зберемо всю нашу увагу и противставимо єму всѣ явленя въ историчнôмъ розвою чоловѣчества, побачимо, що тое право єсть нерушимою основою всего цивилизацийного поступу на свѣтѣ, а ôдступленье ôдъ него, спинає цивилизацію и выкликує лишь регресъ въ загальнôмъ поступѣ.

Яка же цѣль, до котрои поступъ чоловѣчество довести має? Свобода — иншои не можемо собѣ представити цѣли и для того такъ коротко а положительно на се пытанье ôдповѣдаємо. Пôдъ тымъ краснымъ а приманчивымъ словомъ не розумѣємо лишь свободу политичну, но свободу ôдъ всякихъ пристрастей, а тымъ самымъ свободу ôдъ межинародного антагонизму, повставшого зъ народного самолюбія и зле понятого патріотизму, свободу ôдъ всѣхъ тыхъ негативныхъ елементôвъ, котри̂ вмѣсто зближати и вязати суспôльность въ одну велику родину, ту суспôльнôсть роздирають на вражи̂ собѣ таборы, приготовлюючи чоловѣчеству вѣчну ночь, вѣчну неволю. Отже свобода, то цѣль до котрои чоловѣчество доконьче мусить дойти.

Где же дорога ведуча до тои цѣли? Тамъ где мы найшли основне право для чоловѣчого поступу, тамъ найдемо и дорогу, ведучу до тои пожаданои свободы. Ось она; *Аще вы пребудете во словеси моемъ, уразумѣете истину и истина свободитъ вы* (Іоанъ VIII 31). Коротко и ясно! Но єсли уберемо тôй принципъ въ негативну форму, то выйде: що, єсли не пребудете *во словеси моемъ*, впадете въ темноту, дôйдете до заслѣпленя, до игнораціи, а потôмъ до неволѣ. Отже слово Боже, котре назвали мы высше основнымъ историчнымъ и моральнымъ правомъ, тое слово Боже — то пôдвалина для всего нашого поступового труду, ôдступленье же ôдъ него родить невѣжество, а за невѣжествомъ йде неволя, зъ початку неволя пристрастей, а потôмъ неволя во всѣхъ своихъ брутальныхъ проявахъ.

Се моє пращальне слово.

Свящ. *Л. Б.*

полишени въ доброй опѣцѣ. Чи не можна бы попрôбувати и въ иншихъ громадахъ? Ходить тутъ прецѣнь о те, що всѣмъ намъ найдорожше, о дѣти наші, ходить и о нашь спокой.

Тому то радила бы я громадамъ нашимъ застановити ся надъ справою тою, спрôбувати, а певно не ôджалують они того.

Газдыня.

Зъ гадкою нашои поважнои кореспондентки не лишень годимо ся, но мусимо єѣ якъ найгорячѣйше поперти. Дѣйстно справа се важна, а при доброй волѣ можна єѣ пологодити користно. Бракъ дозору надъ дѣтьми доводить ихъ до зôпсутя вже въ молодôмъ дитинячôмъ вѣку, доводить до рѣчей, о котрыхъ годѣ тутъ згадувати.

Отъ-же горячо попираючи проєктъ выжь поданый, звертаємо ся до громадъ нашихъ зô щирымь словомъ заохоты. Опѣку надъ дѣтьми найлѣпше моглобы прійняти на себе жены нашихъ учителѣвъ народныхъ, о скôлько позволилибы имъ на се обставины, а навѣть и звычайна сельска невѣста, єсли має совѣсть и богобоязливôсть, зъ материньскимъ серцемъ зайнялабы ся такъ важнымъ дѣломъ. *(Ред.)*

Нѣмцѣ въ Россіи.

По часѣ оглянула ся Россія на той надмѣръ кольонизаціи чужинцѣвъ на Волыни, котрый цѣлыми десятками лѣтъ сама пôдмагала. Россія, щобы позбутись польского елементу, на Русь впускала елементъ нѣмецкій, котрый такъ розмôгъ ся и розрѣсъ, що наконець своимъ людямъ не стало хлѣба. Якъ теперь побачило правительство що и волыньскій селянинъ ставъ оглядатись на Америку, якъ одна и друга партія голодныхъ переселенцѣвъ рушила за море, тогды давай роздумувати чимъ бы спинити сей емиграційный рухъ. Россійскі часописи доносять, що небавомъ выйдуть розпоряджения, що до черезмѣрнои кольонизаціи нѣмецкои въ захôдныхъ губерніяхъ. Щобы добре розглянутись въ положеню тои справы, має скоро перевести ся докладне обчисленье жиючихъ на Литвѣ и Волыни нѣмецкихъ кольонистôвъ и чужихъ бôльшихъ властителѣвъ маєткôвъ, а то безъ рôжницѣ суть ли они пôддаными россійскими чи нѣ.

Списъ чужинцѣвъ має бути переведеный зъ цѣлою точностію, якъ доказомъ постановленье забороняюче удавати ся чужинцямъ зъ ихъ мѣсець пôдъ карою 500 руб. Такій статистичный матеріялъ, має послужити за основу до выданя загальныхъ правъ обмежуючихъ заливъ нѣмецкій рускихъ земель.

Кіевское Слово звернувши увагу на рухъ емиграційный рускихъ селянъ Волынцѣвъ, такъ розписує ся: Волынски селяне стогнуть пôдъ бременемъ нѣмецкои конкуренціи и то головна причина емиграціи. Нѣмцѣ посѣдаючи великі обшары землѣ продукують далеко таньше, такъ що селяне зъ ними зрôвнатись не въ силѣ, маючи лишень по три або четыри десятинъ. Не знаючи иншого выходу зъ пôдъ того економичного гнету, селянинъ видить єго лишь въ емиграціи. Къ тому допомагають ще услужливі агенты, котрі довели до того, що горячка емиграційна огорнувши вже Царство Польске, переносить ся и на Волынь."

На се згадана часопись дає раду таку, щобы обшары які зъ розпоряджения Правительства будуть продавати ся чужими пôддаными, якъ *Rau et Comp.* и другі, були набуваній для розпарцельованя ихъ межи селянъ. Тоє мôгъ бы зробити лишь банкъ селяньскій и закупивши 20.000 десятинъ ôдъ *Rau et Comp.* бодай 2000 селяньскихъ родинъ затримати въ краю, ôддаючи имъ на довгі сплаты подѣлену землю.

Кроника.

Именованя. Є. Е. Панъ Министръ правосудія перенѣсъ: 1. судіѣвъ повѣтовыхъ: Іосифа Товарницкого въ Глинянахъ до Снятына и Боймира Жарского въ Кутахъ до Ярослава, а именовавъ судіями повѣтовыми, адюнктôвъ судовыхъ: Антонього Вадзякъ-Луцкого въ Самборѣ для Кутъ и Іосифа Сойку у Львовѣ для Луки, адюнкта же суду повѣтового, Януарого Баєвского въ Белзѣ, придѣленого до службы въ Ярославу, для Глинянъ. — 2. адюнктôвъ судôвъ повѣтовыхъ: Винкентія Цихоцкого въ Пôдбужа до Стрыя, Едварда Суботу въ Великихъ Мостôвъ до Скалата, Казимѣра Зажецкого въ Яворовѣ, повнячого обовязки при судѣ повѣтовôмъ въ Бережанахъ до Пôдгаєць, Николая Вербового зъ Комарна до Любачева, Теодора Ейхеля зъ Боринѣ до Унова, Алоизія Добряньского въ Глинянъ до Дрогобыча, Аполинарого Ебенбергера зô Скалата до Толмача, Станислава Томаша Лещиць-Миляшевского зъ Бучача до Щирця, Витолда Марка зъ Букôвска до Щирця и Маркилія Федыньского въ Залѣщикъ до Чорткова.

Є. Е. панъ Министръ торговлѣ именовавъ контрольорôвъ почтовыхъ: Александра Марешa и Іоана Давидовского у Львовѣ, старшими контрольорами почтовыми тамже.

— **Ц. к. Рада шкôльна краєва** именовала тымчасового учителя молодшого, Адольфа Войтановского, въ Волѣ Роговской, сталымъ учителемъ школы етатовои въ Вѣтриховицяхъ.

— **Выдѣлъ краєвый** удѣливъ въ фонду, призначеного Соймомъ на пôдпомоги для кандидатôвъ стану учительского двѣ стипендіи по 130 зр. рôчно а именно ученикамъ семинаріи учительскои у Львовѣ, Николаєви Курийови и Юрію Гордійчукови, на часъ треваня науки и якъ довго знайдуть умѣщенье въ интернатѣ св. Іосафата.

— **Въ Америцѣ** выробляють сигари зъ паперу. Папѣръ мочать въ одварѣ тютюну, опôсля стискають пôдъ прасою, котра надає паперови цѣлкомъ форму листя тютюну. Подробленье єсть такъ точне, що може ввести въ блудъ и найбѣглѣйшихъ знатокôвъ.

— **Новый нѣмецкій министръ просвѣты** скôнчивъ заледво III клясы гимназіяльни. По причинѣ слабого здоровля залишивъ ôнъ гимназію и приватно приготовувавъ ся до официрского испыту, почôмъ вступив до войска, а дойшовши до ранги майора, опустивъ службу и осѣвъ въ своихъ маєтностяхъ, зъ ôдки покликано єго на намѣстника Познаньщины.

— **Громадску крамницю** основала у себе громада Годôвъ, пов. золочѣвского. Тамошна рада громадска, за нарадою пароха о. Теодора Луцыка, рѣшила вставити въ буджетъ ôдповѣдну цѣну на сю цѣль, щобы вызволитись вже разъ зъ опѣки жидôвскои. Въ Годовѣ єсчь кôлькацятъ родинъ жидôвскихъ и хочь годôвскі селяне не піякѣ, то жидамъ поводить ся добре, завдяки ихъ крамницямъ. Розходить ся такожъ о се, щобы выкупити ôдъ жидôвъ землю, котру они захопили ôдъ селянъ легкимъ способомъ ще тогды, якъ въ селѣ було розширилось пяньство. Богато коло такихъ порядкôвъ заходить ся тамошный начальникъ Михайло Бѣдось.

Послѣдні вѣсти.

Король Милянъ продовживъ свôй побутъ въ Бѣлградѣ на часъ неозначеный, понеже розбили ся всякі переговоры взглядомъ порозумѣня зъ королевою Наталією. Депеша зъ Бѣлграду заповѣдає значну змѣну осôбъ въ сербскôмъ тѣлѣ дипломатичнôмъ. Посольство у Вѣдни маε дôстати бувшій презесъ габинету, Сава Груичь.

Въ Софіи передвчера вечеромъ, коли Стамбуловъ и министръ финансôвъ Белчовъ повертали до дому ктось стрѣливъ до нихъ три разы зъ револьверу. Белчовъ павъ мертвый на мѣсци. Убійця утѣкъ. Въ мѣстѣ загальне заворушенье. Заряджено всѣ забѣги въ цѣли зловленя убійцѣ. Говорять, що зъ убійцею були єще три особы.

Въ Бѣлградѣ ôдбуло ся вѣче торговельне при есполудѣлѣ 500 участникôвъ, помежи котрыми було много купцѣвъ зъ провинціи. Вѣче ухвалило доповнити петицію, внесену дня 21 с. м. черезъ тамошну гремію гандлеву и внести тоє доповненье сейчасъ до скупщины. Крôмъ того постановлено, щобы участники вѣча явили ся лично въ скупщинѣ на гальеріяхъ пôдчасъ другого читаня петиціи. Регенція приняла петицію греміи гандлевои прихильно, не заявляючи однакъ жадныхъ позитивныхъ приреченъ.

„Московскі Вѣдомости" доносять, що въ синодѣ ôдбуває ся розправа надъ способомъ поборюваня чимъ разъ то бôльше ширячои ся шизмы. Пôсля донесень „Свѣту" секта штундистôвъ зачинає ся ширити въ губерніяхъ западныхъ, що домагає ся енергичныхъ средствъ.

Поѣзды зелѣзничі.

Пôсля годинника львôвского. (Ôдъ 1 жовтня 1890).

До Львова приходятъ:	Поѣздъ посиѣш. або кур.	Поѣздъ особовый	Поѣздъ особовый	Поѣздъ мѣшаный
Зъ Кракова	4·03	9·28	8·50	7·15
Зъ Пôдволочискъ	2·20	7·30		3·15
Зъ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·08	7·01		2·38
Зъ Сухи, Хирова, Стрыя, Гусятына и Станіслава		8·30		
Зъ Будапешту, Мункача, Лавочного, Стружа, Хирова, Стрыя, Гусятина и Станіслава		12·08		
Зъ Сучавы, Черновець, и Станіслава		6·53		
Зъ Букарешту, Яссъ, Черновець, Гусятина и Стан.		2·—		
Зъ Букарешту, Яссъ, Черновець, Гусятина и Стан.	8·—			
Зъ Белзця (Томашева)				5·41
Зъ Белзця (лишь у вторки и пятницѣ)				10·17
Зô Львова ôдходять:				
До Кракова	2·28	8·30	4·20	7·20
До Пôдволочискъ	4·11	9·50		10·35
До Пôдволочискъ на Пôдзамче	4·22	10·15		11·05
До Стрыя, Хирова, Стружа, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіслава и Гусятина		5·55		
До Стрыя, Хирова и Сухи		10·20		
До Стрыя, Хирова, Сухи, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіслава и Гусятина		8·45		
До Станіслава, Черновець, Яссъ, Букарешту и Гусятина	9·16			
До Станіслава, Черновець. Яссъ и Букарешту		4·30		
До Станіслава, Гусятина, Черновець и Сучавы		10·16		
До Белзця (Томашева)				8·03
„ лишь въ пятницѣ				2·29
„ лишь вô вторки				4·43

Примѣтка: Годины пôдчеркнені лінійкою означають часъ ночный ôдъ год. 6 вечеръ до год. 5 мін. 59 рано.

Торгъ збôжемъ.

30 марта	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	8.——8.25	7.85—8.10	7.60—8.—	8.——8.45
Жито	5.85—6.20	5.60—6.—	5.40—5.90	6.——6.35
Ячмѣнь	6.——6.75	5.25—7.—	4.85—6.50	5.75—7.25
Овесъ	6.——6.70	5.80—6.35	5.75—6.20	6.20—7.—
Горохъ	6.20—9.75	6.——9.—	6.——8.50	6.30—9.75
Выка	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Рѣпакъ	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Хмель	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Конюшина чер.	42.—52.—	42.—52.—	45.—51.—	45.—52.—
Конюшина бѣла	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Оковита	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Хмель ôдъ —·— до —·— за 56 кильо.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ одъ —·— до —·— зл.

Надôслане

Одчвѣтательный редакторъ Адамъ Креховецкій

ИНСЕРАТЫ до „Народнои Часописи" просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовôмъ инсератѣ стоитъ 7 кр., при бôльше разовôмъ помѣщеню 6 кр. ôд. стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрѝ частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

Зъ друкарнѣ В. Ловиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.